

БЪЛГАРСКА ФЕДЕРАЦИЯ ПО ТУРИЗЪМ
1000 София ,бул."В.Левски " № 75 ,
Тел: 02/ 9300 531; е – mail: bftourism@abv.bg
www.bftourism.net

**НАЦИОНАЛНА
СПОРТНА КЛАСИФИКАЦИЯ ПО ТУРИЗЪМ
И ВОДЕН СЛАЛОМ**

Националната спортна класификация / НСК / е система от нормативи и изисквания, чрез които се определя нивото на спортно-техническата квалификация на активно занимаващите се с туризъм, туристическите спортни дисциплини и воден слалом граждани на РБългария. НСК установява единни разрядни нормативи за спортистите практикуващи отделните видове туризъм, туристическите спортни дисциплини и воден слалом, реда и условията за тяхното изпълнение и удостояването им със спортни звания и разряди, въз основа на пола, възрастта и нивото на спортно-техническата квалификация.

НСК е съставна част от системата за физическо възпитание и спорт на българския народ и решава важни социални функции, свързани с многостранното физическо развитие, функционално, двигателно, интелектуално и здравнословно усъвършенстване на личността, съдейства за масовизирането на физическата култура и спорта и за повишаване на спортното майсторство.

І.ЗАДАЧИ НА СПОРТНАТА КЛАСИФИКАЦИЯ

НСК по туризъм и воден слалом решава следните основни задачи:

- Да утвърждава туристическата и спортна дейност в природна среда, като система за комплексно въздействие върху личността.
- Да стимулира широкото популяризиране и развитие на видовете туризъм, туристическите спортни дисциплини и водния слалом сред учащите, младежите и възрастните хора;
- Да допринесе за издигане нивото на спортното майсторство в туризма и водния слалом;
- Да мобилизира силите на спортно-педагогическите и обществени кадри за подобряване качеството на учебно-тренировъчната, спортната и възпитателна работа с подрастващите, учащите, младежите и по-възрастните хора;
- Да спомага за разширяване на знанията, формиране и развитие на умения и навици за безопасно практикуване на видовете туризъм, туристическите спортни дисциплини и водния слалом, за опознаване, изучаване и опазване на родната природа;
- Да съдейства за създаването на устойчива мотивация у подрастващите, учащите, младежите и по-възрастните хора за системни занимания с туризъм и спорт в природна среда.
- Целите и задачите на НСК се осъществяват на широка обществена основа, при спазването принципите на доброволност и равнопоставеност.

ІІ.СПОРТНИ ЗВАНИЯ И РАЗРЯДИ

А. ПО ТУРИЗЪМ

- 1.Майстор на спорта
- 2.Първи разряд за жени и мъже
- 3.Втори разряд за жени и мъже
- 4.Трети разряд за жени и мъже
- 5.Юношески разряд за младежи и девойки на възраст 15-18 години.

Б. ПО ВОДЕН СЛАЛОМ

- 1.Майстор на спорта

2. Първи разряд за жени и мъже
3. Втори разряд за жени и мъже
4. Трети разряд за жени и мъже
5. Юношески разряд за младежи и девойки до 18 години.

III. РЕД НА УДОСТОЯВАНЕ НА СПОРТНИТЕ ЗВАНИЯ И РАЗРЯДИ

Спортните звания и разряди се присвояват на спортисти, изпълнили съответните нормативни изисквания както следва:

III.1. Званието “Майстор на спорта” и I-ви разряд за жени и мъже се утвърждава от УС на БФТ по предложение на клубовете.

Необходимите документи – съдийски бележки, аргументираното предложение на клуба и неговото протоколно решение въз основа на което се предлагат за утвърждаване първоразрядници и майстори на спорта по туризъм, заедно с решението на УС на БФТ, се съхраняват във БФТ.

III.2. Втори разряд се утвърждава от УС на клубове.

Необходимите документи – съдийски бележки, аргументираното предложение на клуб и неговото протоколно решение, в което подробно е описано основанието, въз основа на което се предлага разрядника, се съхраняват заедно с протоколното решение на УС в съответния клуб.

III.3. Трети разряд за мъже и жени и юношески разряд се утвърждават с протоколно решение на ръководството на клуба.

Необходимите документи – съдийски бележки, аргументираното предложение на клуба и протоколното решение за утвърждаването на разрядите се съхраняват в клуба.

Съдийските бележки, издадени въз основа на маршрутните листове и протоколите на състезанията, за утвърждаване на даден разрядник се обезсилват, като върху всеки документ се изписва “ползван за присъждане на/мс, кмс, разряд/ през 200..г”. Повторно използване на една съдийска бележка не се разрешава. Същите се съхраняват в продължение на 3 години.

III.4. Всеки следващ разряд се утвърждава при наличието на предхождащите го разряди.

III.5. Съдийските бележки за участие в туристическа, спортна проява и състезание по воден слалом по календарните планове на БФТ и клубовете, се издават от организаторите.

Документите за участие в излети, походи и състезания се подписват от ръководителя и водача на проявата. Документите се издават и въз основа на маршрутен лист, протокол от състезание за коло-рали, ски рали и воден слалом.

IV. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА СПОРТНИ ЗВАНИЯ И РАЗРЯДИ

Изпълнилите нормативите за звания и разряди по настоящия правилник получават разрядни карти както следва:

IV.1. Спортисти удостоени със званието “Майстор на спорта” и I-ви разряд - от БФТ.

IV.2. Спортисти с утвърдени с II-ри и III-ти разряди за жени и мъже и юношески разряд - от съответните клубове.

IV.3. Загубена или унищожена карта се възстановява по съответния ред.

V. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РАЗРЯДНИЦИТЕ

V.1. Удостоените със спортни звания и разряди по НСК са длъжни:

- Да участват активно в организационната, учебно-тренировъчна и спортно-състезателна дейност на клубовете и да съдействат за масовото развитие на различните видове туризъм, туристическите спортни дисциплини и водния слалом;
- Да повишават системно своята научно-педагогическа, физическа и специална спортна подготовка;
- Да спазват научно обоснован спортен режим, изискванията на спортната тренировка и медицинския контрол;
- Да увеличат подрастващите, учениците, младежите и възрастните хора в системни занимания по видовете туризъм, туристическите спортни дисциплини и водния слалом;
- Да са носители на висок спортен морал и спортна етика;
- Да овладяват, ползват и разпространяват положителния световен опит и съвременните тенденции в развитието на туристическото и спортно движение;
- Да пропагандират здравното и социално значение на туризма и спорта, да съдействуват за организиране на активния отдых на децата, учениците, младежите и възрастните хора сред природата през свободното си време;

V.2. Притежателите на спортни звания и разряди имат право:

- Да участват в туристически и спортни прояви според квалификацията си от името на своя клуб;
- Да ползват спортни и туристически съоръжения и екипи при възможност на клубовете;
- Да бъдат включвани в спортни и туристически групи, за участие в походи, състезания, международни симпозиуми, конференции, курсове и семинари според квалификацията си;

V.3. При нарушаване на нормите на спортната етика званията и разредите могат да се отнемат от органите, които са им ги присвоили;

VI. ОТЧЕТ И КОНТРОЛ ПО СПОРТНАТА КЛАСИФИКАЦИЯТА

VI.1. След изпълнение на разрядните норми и изисквания БФТ, СК, утвърждават с решение и вписват в книгата на разрядите имената на спортистите, разряда и годината на утвърждаване.

VI.2. На изпълнените изискванията за I-ви разряд за мъже и жени и Майстор на спорта, документите се изпращат за утвърждаване в БФТ.

VI.3. Званията се присвоява съгласно разрядните изисквания и норми само по действащата за съответния период НСК.

VI.4. Всеки документ по туризъм се зачита за изпълнение на разрядно изискване при следните случаи:

- за юношески разряд и III-ти разряд за мъже и жени. "М-Ж"/- две години;
- за II разряд "М-Ж" - три години;
- за I-ви разряд "М-Ж" - четири години;
- за "Майстор на спорта" - пет години

VI.5. Изискванията за получаване на дадено звание или разряд по НСК се оформят до 30.12. на съответната година.

VI.6. Приложение на Правилника за НСК по туризъм и воден слалом, се осъществява от БФТ и неговите поделения по места.

VI.7. Промени в Правилника могат да се правят само от БФТ.

VII. РАЗРЯДНИ ИЗИСКВАНИЯ И НОРМИ ПО ТУРИЗЪМ И ВОДЕН СЛАЛОМ В БЪРЗИ ВОДИ

VII.1. ТУРИЗЪМ

Майстор на спорта; първи, втори и трети разряд за мъже и жени; юношески разряд

	П о л	Категория на походите							
		Излет У Р	Кат У Р	Кат У Р	Шка У Р	IVка У Р	Vкат У Р	Всичк о У Р	Об - що
Майстор на спорта	М	- 6	- 2	-	- 4	1 3	1 1	2 19	21
	Ж	- 6	- 2	3 - 3	- 3	1 2	1 1	2 17	19
I разряд	М	- 4	- 3	-	1 2	1 -	1 -	3 13	16
	Ж	- 4	- 3	4 - 3	2 1	1 -	1 -	4 11	15
II разряд	М	3 4	4 2	3	2 -	- -	- -	12 8	20
	Ж			2					
III разряд	М	6 2	4 -	2 -	- -	- -	- -	12 2	14
	Ж								
Юношеск и разряд	Ю Д	6 -	4 -	1 -	- -	- -	- -	11 -	11

СЪКРАЩЕНИЯ: У- участие в проява
 Р-ръководство на проява
 Кат. –категория на трудност
 М-Ж – мъже, жени
 Ю-Д – юноши, девойки

ТАБЛИЦА
ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ КАТЕГОРИИТЕ НА ТРУДНОСТ НА
ТУРИСТИЧЕСКИТЕ ПОХОДИ

Вид поход	Показатели	<u>Категория на трудност</u>				
		I кат	II кат	III кат	IV кат	V кат
За всички походи	Времетраене в дни	2	3	4	5	6
Походи по маршрути до н.в. 1800 м	Продължителност в км	30	60	100	140	210
Походи по маршрути над н.в.1800м	Продължителност в км	25	55	90	130	200
Ски походи	Продължителност в км	25	55	100	140	200
Коло походи	Продължителност в км	80	140	250	350	500
	Брой на биваците	-	-	-	2	3
Водни походи	Продължителност в км	40	70	130	200	260
	Брой на биваците	-	-	3	4	5

Забележка:

1.Пешеходните летни походи за всички разряд да включват най-малко едно бивакуване в природна среда.

2.За ски-походи се зачитасамо, ако са проведени в периода от 15.12. до 15.04 при наличието на , по който 75 % от дължината на маршрута е премината със ски.

VII.1.1.УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА РАЗРЯДНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ

В зависимост от числения състав на групата и трудността на маршрута ръководство и водачество се зачита както следва:

Признава се ръководство	Вид поход	Минимален брой участници на тур.група
Ръководител или водач	- пешеходни и коло	8 - 12
	- ски и водни	6 - 12
Ръководител Водач	Всички видове	13 - 20
Гл.ръководител Двама водачи	Всички видове	21 - 60
Гл.ръководител Трима водачи	Всички видове	61 – 100 и повече

Забележка:

1. При масови туристически прояви или при други конкретни случаи, БФТ определя броя лица, на които се признава ръководство по НСК.

2. При масови туристически прояви или при други конкретни случаи, БФТ определя броя лица, на които се признава ръководство по НСК.

За получаване на разряд по туризъм се зачитат само организиранияте туристически походи от БФТ и клубовете, които са включени в календарните им планове за съответния период.

Не се зачитат части от маршрута, осъществени като лъчеобразни излизания от дадена база и връщане в същата.

VII.1.2.Изискванията за юношески и за II и III разряди за жени и мъже, могат да бъдат изпълнявани само по един вид туризъм.

VII.1.3.За I разряд изискванията да са изпълнени в прояви от два вида туризъм, в три планини, като пешеходният туризъм е задължителен, а другият вид по избор.

Три от пешеходните походи за I-ви разряд, задължително трябва да са през зимния сезон.

VII.1.4.За званието “Майстор на спорта”, кандидатът трябва да е изпълнил следните изисквания:

- Проявите по пешеходен, ски и коло туризъм се осъществяват в пет различни планини, а по воден туризъм в не по-малко от пет различни реки, като 50% от тях са съгласно приложение № 1.

Изискванията за участие в походите са както следва:

- За мъже - ръководствата да са в 5 зимни пешеходни походи, 1 ски поход, 1 воден поход, 1 коло поход и 7 летни пешеходни походи.;

- За жени – ръководствата да са в 3 зимни пешеходни походи, 1 ски поход, 1 коло поход, 1 воден поход и 5 летни пешеходни походи;

- Да е ръководил или водил един републикански поход, възложен от БФТ;

- Да е преминал маршрута от Ком до Емине по билото на Стара планина. С този поход могат да се покрият изискванията за два похода от V-та категория;

- Да е придобил званието “Планински водач”;

- Да е направил писмено описание на маршрут: за мъже – на два похода от V-та категория на трудност по различни видове туризъм, а за жените – на един поход от IV-та и един от V-та категория на трудност по различни видове туризъм;

Единият от описаните маршрути се посочва от БФТ, а другият е по избор на кандидата. Описанията трябва да включват техническа, физико-географска, историческа и етнографска справка и да бъдат придружени от схема на маршрута.

Документите на кандидата за званието “Майстор на спорта по туризъм” се разглеждат в БФТ, като към тях трябва да има и преценка на клуба или туристическото дружество за извършената организаторска, водаческа, учебно-възпитателна и тренировъчна работа в продължение на предлагащите две календарни години.

VII.2.ВОДЕН СЛАЛОМ В БЪРЗИ ВОДИ

VII.2.1.Майстор на спорта

- да се е класирал до VI място в олимпийски игри или световно първенство
или
- да се е класирал до III място в световно първенство за юноши и девойки
или
- да се е класирал до трето място в международна регата, при участието най-малко на 6 страни
или
- да се е класирал на I място в балканско първенство
или
- да се е класирал на I място в държавно първенство по кану-слалом за мъже, при участието на най-малко на 3 отбора
или
- да се е класирал 2 пъти на I място в продължение на 3 години в държавното първенство по воден слалом

VII.2.2.Първи разряд

- да е класиран на I-во място в две национални купи и до III-то място на държавно първенство;

VII.2.3.Втори разряд

- да е класиран в две национални купи до III-то място и в държавно първенство до VI-то място;

VII.2.4.Трети разряд

- да е участвал и завършил три състезания на национални купи;

VII.2.5.Юношески разряд

- да се е класирал на I-во място в дружествено състезание и завършил две национални купи;

Единната републиканска спортна класификация по туризъм и воден слалом е приета от УС на БФТ с протокол №1 , реш.3 на 27.01.2014 г и утвърдена с решение на УС на БФТуризъм с протокол № 8, реш.5 от 06.11.2019 година.

Приложение № 1

Задължителни отсечки при описанието на маршрути за изпълняване на изискванията за “МС” по туризъм.

Маршрутите да се съставят, като в тях се включват отсечки или цели вериги от:

По ски-туризъм:

А/ Рила – с изходни пунктове – х.”Ив.Вазов”, х.”Скакавица”, х.”Мальовица”, х.”Мечит”, х.”Мусала”, х.”Заврачица”, х.”Венетица” или х.”Белмекен” – вр.Канарата; Мечи връх – х.”Македония” – х.”Предел” и обратно;

Б/ Стара планина от вр.Ком до “Агликина поляна”;

В/ В Пирин по свободно избран маршрут, отговарящ на изискванията от съответната категория;

Г/ Родопи – х.”Връховръх” – х.”Изгрев”; х.”Студенец”, м.”Рожен”, х.”Момчил юнак”, х.”Преспа”, х.”Свобода” при наличие на снежна покривка и движение със ски.

По пешеходен туризъм:

А/ Стара планина: вр.”Миджур” – х.”Ком”; х.”Свищи плаз”, х.”Вежен”; “Златишки проход” – х.”Козя стена” – х.”Добрила”; х.”Добрила” – Купените – вр.Ботев; х.”Тъжа” – х.”Бузлуджа”; Прохода на Републиката – х.”Чумерна” – Агликина поляна; или

Б/ Рила – х.”Мусала” – Близнаците; х.”Заврачица” – Манчу – Маричин връх – х.”Грънчар”; х.”Белмекен”, х.”Заврачица” – х.”Грънчар”; х.”Ив.Вазов” – х.”Скакавица” – х.”Вада” – Вазов връх; вр.”Мальовица” – Кобилино бранище; Рилски манастир – Черней; Рилец, х.”Рибни езера”; Канарата – Павлев връх – х.”Македония” – м.Предела.

В/ Пирин – Предела – х.”Яворов” през вр.Пирин; х.”Яворов” – вр.Вихрен през Кутело; х.”Вихрен” – м.Типиците – Тевното езеро – х.”Каменица” /х.”Пирин” или х.”Гоце Делчев”/; х.”Пирин” – /х.”Гоце Делчев”/ х.”Дамяница” – вр.Тодорин връх /Типиците/; х.”Вихрен”;

Г/ Родопи – х.”Сини връх” – х.”Марциганица” – х.”Пашалийца”; х.”Връховръх”, х.”Персенк”, х.”Изгрев”, х.”Студенец”, х.”Момчил юнак”, х.”Преспа”, х.”Свобода”, х.”Сини връх”, х.”Равно боре”, х.”Милеви скали”, х.”Кладова”, х.”Юндола”;

По воден туризъм:

А/ р. Искър от Лъкатник до устието;

Б/ р.Струма от гр.Бобошево до гр.Петрич;

В/ р.Арда – яз.Кърджали /от кулата/ до стената на яз.Ивайловград;

Г/ р.Места – от вливането на р.Бела Места и р.Изток до вливането в р.Бистрица;

Д/ р.Тунджа – яз.”Жребчево” до с.Срем;

Е/ р.Марица – от Пловдив до Свиленград;

Ж/ р.Камчия – от с.Градец до устието й;

З/ р.Вит – от гр.Тетевен до устието;

И/ р.Осъм – от гр.Ловеч до устието;

К/ р.Янтра – от гр.Дряново до устието;

Л/ р.Дунав – по цялата българска отсечка

По коло-туризъм

Походите от III категория на трудност да включват минимум 3 етапа; IV категория – 4 етапа и V категория – 5 етапа от маршрута на туристическа коло-обиколка “Родина”.

БФТУРИЗЪМ